

Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev mars 2022

Skjønnlitteratur for barn og ungdom

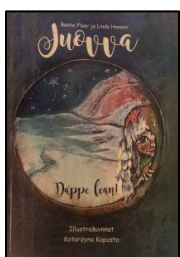
Anna Nutti Wiandt: Stina på rymmern/Stiinná lea gárgidan

Bildebok for de minste hvor inspirasjonen er hentet fra forfatterens hverdagsliv. Stina bor nord i Sverige. Hun går i barnehagen og der bestemmer hun og vennene seg for å møtes ute etter sengetid. Hvordan skal det gå for Stina denne mørke kvelden? Første av tre tospråklige bøker som skildrer hverdagen for et barn i en samisk familie. Tekst på svensk og nordsamisk. Illustrert av Kajsa Nordlund. ISBN: 978-91-89395-94-7. Vombat förlag, 2022. 28 s. Innb.

Beate Heide: Mun lean Kimme/Kim det er meg

Bildebok med kjønnsidentitet som tema. Boka har to fortellinger om hvordan det er å være Kim. I den ene fortellingen kan du lese om gutten Kim som leker best med jenter og helst går i jenteklær. Snur du boka kan du lese fortellingen om jenta Kim som leker best med gutter og som helst går i gutteklær. Begge historiene handler om at man av og til føler seg annerledes. Nordsamisk og norsk tekst. For førskolebarn og småskoletrinnet. Illustrert av Charlotte Helgeland. ISBN: 978-82-8263-476-2. ČálliidLágádus, 2022. 96 s. Innb.

Bente Floer ja Linda Hansen: Juovva – Dáppe lean!

Nordsamisk oversettelse av Steinura 1 – Her e Æ! (2017). Bente Floer og Linda Hansen fra Honningsvåg har skrevet fire bøker om den miljøbevisste jenta Steinura. Temamessig tar de fire bøkene utgangspunkt i hver av de fire årstidene. Nå er første bok i serien gitt ut på nordsamisk. Boka handler om Steinura som bor på Magerøya. Hun er skapt på Magerøya i et samspill mellom natur og dyr. Steinura ønsker seg venner, hun tar vare på naturen og hun liker ikke at mennesker kaster søppel. Illustrert av Katarzyna Kapusta. ISBN: 978-82-690713-6-8. Eget forlag, 2022. 31 s.

Kathrine Nedrejord: Maid Sára čiegada – romána

Nordsamisk oversettelse av Det Sara skjuler (2019). Etter en fest merker Lajla at noe er galt med Sara. Hun er redd, redd for mørket, redd for sin egen skygge, og helt tom i blikket. Lajla har lovet å ikke blande seg, men hun klarer ikke å overholde løftet. Hun vil ikke la ham som gjorde dette mot Sara få slippe unna. Alle relasjonene i det lille nærmiljøet i Karasjok blir satt på prøve, og frykten, fortvilelsen og sinnet som følger med overgrep blir dratt frem i lyset. ISBN: 978-82-560-2702-6. Solum, 2022. 165 s. Innb.

Elin Marakatt: Lilli, áddjá ja guovssahas/Lilli, farfar og nordlyset

Nordsamisk/norsk utgave av Lilli, áddjá ja guovssahas/Lilli, farfar och norrskenet (2020). Lilli bor i en liten bygd. Hennes beste venn er farfar. De tilbringer all tid sammen. En kveld de ute og mater reinsdyra, opplever de det magiske nordlyset. De ser noe mystisk i nordlyset, og i den forbindelse lærer han henne et tradisjonelt magisk rim om nordlyset. ISBN: 9789188701817. NDIO kultur & kommunikation, 2022. 26 s. Heftet.

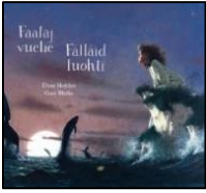
Elin Marakatt: Lilli, áddjá ja guovssahas/Lilli, farfar og nordlyset

Lulesamisk/norsk utgave av bildeboka Lilli, áddjá ja guovssahas/Lilli, farfar och norrskenet (2020). Lilli bor i en liten bygd. Hennes beste venn er farfar. De tilbringer all tid sammen. En kveld de ute og mater reinsdyra, opplever de det magiske nordlyset. De ser noe mystisk i nordlyset, og i den forbindelse lærer han henne et tradisjonelt magisk rim om nordlyset. ISBN: 9789188701831. NDIO kultur & kommunikation, 2022. 26 s. Heftet.

Elin Marakatt: Lilli, aajja j'ih goeksegh/Lilli, farfar og nordlyset

Sørsamisk/norsk utgave Lilli, aajja j'ih goeksegh/Lilli, farfar och norrskenet (2020). Lilli bor i en liten bygd. Hennes beste venn er farfar. De tilbringer all tid sammen. En kveld de ute og mater reinsdyra, opplever de det magiske nordlyset. De ser noe mystisk i nordlyset, og i den forbindelse lærer han henne et tradisjonelt magisk rim om nordlyset. ISBN: 9789188701824. NDIO kultur & kommunikation, 2022. 26 s. Heftet.

Dyan Sheldon: Faalaj vuelie/Fálláid luohhti

Sørsamisk og nordsamisk av Dyan Sheldon's The Whales' Song (1991). Fra sin bestemor får Lilja høre om de magiske hvalene ute i bukta. En magisk natt får Lilja oppleve hvalene synge og danse. Oversatt til sørsamisk av Maria Gunilla Påve Wilks. Illustrert av Gary Blythe. Gitt ut i samarbeid med Trøndelag fylkesbibliotek. ISBN: 978-82-93402-59-6. Gielem nastedh/Samerådet, 2022. 32s. Heftet.

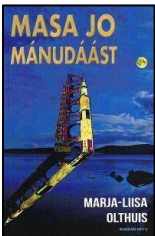
Kim Leine: Niejte mij meehti bïenjigujmie soptsesidh

Sørsamisk oversettelse av Jenta som kunne snakke med hunder (2017). Vi møter vi Sofie/Sööfe som bor på Grønland. I bursdagen til Nuka får hun hilse på de fire nyfødte valpene. Men hundemamma liker det ikke, og plutselig skjer det noe fælt! Illustrert av Peter Bay Alexandersen. Oversatt til sørsamisk av Åse Klemmenson. ISBN:978-82-9340-61-9. Gielem nastedh. 61 s. Innb.

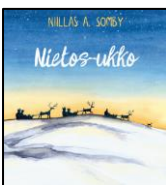
Arid Torvund Olsen: Gaathoe j'ih voerhtje

Sørsamisk oversettelse av Katten og kråka (2021). Den gangen fjellet eksploderte i et vulkanutbrudd måtte folket flykte fra borgen. Nå leder en trollmann folket tilbake dit. De vet ikke at det har flyttet noe stort og farlig inn i borgen. Det er bare trollmannens katt og kråke som har oppdaget det. Siden trollmannen er ganske udugelig så kan de ikke fortelle det til han. Han bare later som at han skjønner hva de sier. Det blir deres oppgave å redde dagen. ISBN: 978-82-93254-54-6. Überpress, 2022. 74 s. Innb.

Marja-Liisa Olthuis: Masa jo mánudáást

Roman for barn og ungdom på enaresamisk. Codex og faren hans bor på Månen, midt i de tre dypeste kratrene. Pappa har nettopp skaffet seg en ny rakett som de skal teste i verdensrommet. Under flyturen går noe galt og raketten begynner å oppføre seg merkelig. Hvor skal de nå? Og hvordan forholder jordens romprogram seg til verden av romskapninger? ISBN: 978-952-7477-01-4. Anarâškielâ servi ry, 2021. 339 s. Heftet.

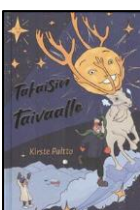
Niillas A. Somby: Nietos-ukko

Finsk oversettelse av Skálveáddjá/Driftsman (2002). Barnebok om barn som lager snømenn. Snømennene lever sitt eget liv på nettene, og når våren kommer, flytter de nordover med ris-reinflokken som barnas bestefar har laget. Med denne boken lærer barna noen ord for snø og vinterføre både på samisk og engelsk. Sirpa Mänty har illustrert boka ISBN: 978-952-68413-8-0. Kieletär Inari, 2021. 40 s. Innb.

Kirsi Máret Paltto: Missä olet, Elle?

Finsk oversettelse av Gos don leat, Elle? (2019). Spenningsroman om gutten Jovvna som ønsker å delta på trommekurs, men som ikke har mulighet fordi mora er bortreist på ukedagene. Illustrert av Liisa Tellervo Helander. ISBN: 978-952-69835-0-9. Kieletär Inari, 2021. 128 s. Innb.

Kirste Paltto: Takaisin taivaalle

Oversettelse til finsk av Kirste Palttos barnebok Dávggáš ja násti (1989).

Den handler om Dávggáš og hans opplevelser når han prøver å hjelpe Násti (stjerna) med å komme seg tilbake til himmelen. Han må passere trollenes verden, for å komme til Guovssahas-áddjá, som har gode råd. Illustrert av Esther Berelowitch. ISBN: 978-952-68413-9-7. Kieletär Inari, 2021. 80 s. Innb.

Skjønnlitteratur for voksne

Ella-Maria Nutti: Kaffe med mjölk

Roman om en mor og hennes datter. Avstanden mellom dem er stor. Mora har noe hun trenger å fortelle datteren, som ikke kan vente. En vemodig og finstemt fortelling om forelder og hennes barn og om hvordan de tynne trådene kan være de sterkeste båndene. Svensk tekst. Ella-Maria Nutti er fra Gällivare. Hun studerer til psykolog ved Umeå universitet. Tidligere har hun undervist i samisk og studert ved Långholmens forfatterskole. Er også gitt ut som e-bok og lydbok. ISBN: 978-91-46237464. Wahlström & Widstrand, 2022. 192 s. Innb.

Maren Uthaug: Og sånn blei det

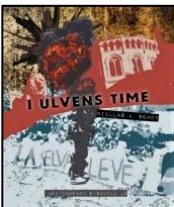
Debutromanen *Og sånn blei det* (2013) er oversatt til nynorsk av Ingvild Holvik. Risten veks opp i Danmark med sin norske far, Knut, og si danske stemor, Grethe. Heime i Noreg sit Ristens samiske mor, Rihtta. Risten får etter kvart namnet Kirsten og gløymer det meste av livet i nord – bortsett frå forteljingane om dei underjordiske som ho fekk høyre av si læstadianske bestemor, Áhkku. Boka er også gitt ut som pocketbok, e-bok og digital lydbok. ISBN: 978-82-340-0722-4. Samlaget, 2022. 239 s. Innb.

Faglitteratur voksne

Marie-Lisbet Amundsen & Monica Bjerklund: Alle barn burde ha en som Áhkku/Gaajhkh maanah lin byöreme dagkeres Aahkam utnedh/Juohkka mánájn galgaj dakkára ahkko/Buot mánáin galggaši leat dakkár Áhkku

Dette er en bildebok som er ment som utgangspunkt for samtaler med barn om vold og overgrep, men den kan også åpne for samtaler om andre tema, som for eksempel mobbeproblematikk. Det er ofte vanskelig å snakke med barn om sårbare tema som dette, og det anbefales derfor at den voksne først tar seg tid til å lese veiledningen bak i boken. Boken er på lulesamisk, sørsamisk, nordsamisk og bokmål. ISBN: 978-82-8104-498-2. Orkana, 2022. 72 s. Innb

Niillas A. Somby: I ulvens time

Norsk oversettelse av *Gumppe diimmus* (2016). En viktig bok der Niillas A. Somby trekker linjene helt fra motstanden mot utbyggingen av Altaelva, til åpningen av Sametinget og formaliseringen av samiske rettigheter. Samtidig er det Niillas sin personlige fortelling, hvor vi får følge ham gjennom denne tida, hva han følte, og hvorfor han dro for å forsvare samenes rettigheter på sin spesielle måte. Oversatt til norsk av Anne Osvaldsdatter Bjørkli. ISBN: 978-82-92649-59-6. ABC-Company/E-skuvla, 2022. 175 s. Innb.

Anders Urheim: Muv gieres Erlend – bælostit EMAKU

Anders Urheim mistet sin sønn Erlend i en tragisk bilulykke. Denne boken er en hyllest til sønnen, som ble bare 20 år gammel. Den er også fortellingen om kampen for å bevise at den som kan ha vært føreren av dødsbilen ble frikjent for statsadvokatens påstand om straff for uaktsomt drap. Den 13 år lange kampen har kostet den tidligere sametingsrepresentanten både økonomisk ruin og helsesvikt. Norsk tekst. ISBN: 978-82-3002-324-2. Kolofon forl., 2021. 224 s. Innb.

Duodji Reader : guoktenuppelot čállosa duoji birra sámi duojáriid ja dutkiid bokte maŋimus 60 jagis / a selection of twelve essays on duodji by Sámi duojárat and writers from the past 60 years

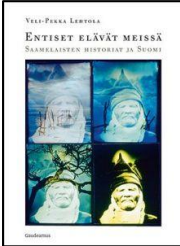
Boka inneholder essays fra elleve prominente samiske akademikere, håndverkere og forfattere fra nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk område. Tekstene er skrevet på de samiske språkene i tillegg til engelsk. Gunnvor Guttorm og Harald Gaski er redaktører. Boka inneholder også mange fotografier av duodji av fra over 30 av samtidens samiske håndverkere. ISBN: 978-82-

329-0513-3. Davvi girji, 2022. 261 s. Innb.

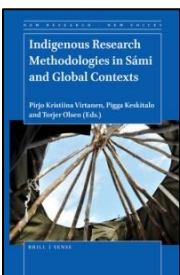
Yngve Ryd: Snø – reingjeteren Johan Rassa forteller

Norsk oversettelse av Snö – renskötaren Johan Rassa berättar (2020). En innføring i snøens natur og kultur. Denne boken har samlet et omfattende materiale om samisk snøkunnskap. Johan Rassa fra Jokmökk i Nord-Sverige har gjennom et langt liv opparbeidet seg grundig kjennskap til det kalde elementet. Gjennom flere år dokumenterte forfatteren Yngve Ryd Johan Rassis kunnskaper. Resultatet er mer enn 300 ord som omhandler snø og is. ISBN:978-82-8265-586-6. Dreyer forlag, 2022. 329 s. Innb.

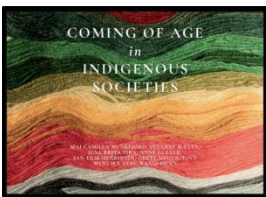
Veli-Pekka Lehtola: Entiset elävät meissä – Saamelaisten tarinat ja Suomi

Samenes historie som minoritet og urfolk tiltrekker seg enkle fortolkninger av samer som et undertrykt folk. Men kan historien formidles på annen måte enn i lys av kolonialismen? Like vesentlig i samenes historie er perspektiver som har fått mindre oppmerksomhet. Det er på tide å synliggjøre samspillet og samhandlingen mellom det samiske folket og deres aktive virke for egne rettigheter. Hvorfor er majoritetsbefolkningen så motvillige til å erkjenne fortidens smerter? ISBN: 9789523451674. Gaudeamos, 2022. 383 s. Innb

Indigenous Research Methodologies in Sámi and Global Contexts

Denne boken tar for seg konseptualisering og praktisering av urfolksforskningsmetodologier, spesielt i samiske og nordeuropeiske akademiske kontekster. Den undersøker betydningen av samisk forskning og forskningsmetodikk, praktiske nivåer av å gjøre urfolksforskning i dag i ulike kontekster, samt globale debatter innen urfolksforskning. Pirjo Kristiina Virtanen, Pigga Keskitalo og Torjer Olsen er redaktører. Engelsk tekst. Boka kan også lastes ned gratis som PDF. ISBN: 978-90-04-42067-0. BRILL, 2021. 274 s. Heftet.

Coming of age in indigenous societies

Altfor ofte blir vi fortalt at aldring er noe negativt, mens blant urfolk er aldring ikke en degradering, men snarere en viktig del av livets syklus. I denne boka forteller eldre om livets høst med egne bilder. Dette tverrfaglige forskningsprosjektet bruker en forskningspraksis kalt «photo stories». Fotoboken er skapt i samarbeid med kunstneren, fotografen, journalisten og forleggeren Susanne Hætta. Den er skrevet på språkene nordsamisk, sørsamisk, norsk, tayal, kinesisk og engelsk. ISBN: 978-82-690678-5-9. Susannefoto AS, 2021. 75 s. Heftet.

For mer informasjon om utgivelsene se: <http://samiskbibliotektjeneste.tromsfylke.no>

Dearvuodaguin - Vennlig hilsen

Edel Olsen

Rådgiver Troms og Finnmark fylkesbibliotek - Samisk bibliotektjeneste

Kulturetaten - Troms og Finnmark fylkeskommune fylkeskommune